АҬСНҮ

ЕСҮ—МЧҮБЖА ІҬУТЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕҬУП.

АХУ 1 м. 50 к. АХУ 1 м. 50 к.

№30 АСАБША ОКТІАБР МЗА 25 - АЗҮ 1919 ШҮҬУСА-РААН №30

АГАЗЕҬ „АҬСНҮ" А—КАНТОРА АҨНҮҬ:

Агазеҵ „АҬСНҮ" азҵ акаресподенціа аазҵеіуа ҵца іелургаҵ аҳаад аздаҳак ауп іфҳҵу.

Мзкҵ агазеҵ „АҬснҵ" хус іаҵуп 6 м., фҵмз - 36 м.

Агазеҵ іаҵумаалоуа а-статіаҵуа обшҵахҳҵла, іаазҵвіа іаҳ ірзхнҵрҳҵуам, інҵрхуеіт.

Пҵа ҵілургаҵ іфрҵ, ауеілургара ҵаҵу а-статіаҵ агазеҵ іамаҳахум акҵ еҵш іахуаҵшҵуеіт.

Агазеҵ „АҬснҵ" адрес:

Сухумъ типографія Зайдшера.

АГАЗЕҬ „АҬСНҮ" АКАНТОРА АҨНҮҬ.

Агазеҵ „АҬснҵ" заҵуо, іаа-амҵаз аҵара алазҵмгалаз ҳшҵҳоіт, ірҳҵцнҵ агазеҵ аху алажгаларазҵ, алазҵмгалаз агазеҵ ізҵнаҵҵіра іа-ҵцҵуеіт.

ҮАҬАЖАФҮ БЗІА ЕІҲА АЗҮРФ-ФҮ БЗІА...

АҬсуа газеҵа аҳҵ іаҵҵоу ажаҵуа ҵца аҬхара рҵахуп, ацнҵцуараҳҵ аҵунагоіт. Ҵі іаҳоуа аҵҵ ҵуумнҵуа.ар, іанҵу закузеіҳа ҵца інеімда-ааімданҵ еібҵрумҳозар, агазеҵ акҳҵ іаҵсахҵуом, ізбан ҵҳауазар агазеҵ рхҵ ірзамҵрхуеіт.

Ҳаҵсуа газеҵ шамахамзар оф-дзҵрхуша, ма оф-дзҵрҵуша, ма анхаша бзіа іамааноу акҵ анҵмкуа іҵҵцуам, аха ҵі ізҵзкҵу ажлар шаҵа рхҵ ішадҵрхуа ҳаздҵрам. Ажабжҵуа мачҵмкуа іанҵу рна.ас, озкҵ аакіскіа ҳгазеҵ аҳҵ М. Буліа іифуаз анхара аҳасб ала даара іус бзіан, даара ажа бзіан анхара ҵахкҵу рзҵҳан, аха ҵі ҵҵаҵцҵҳаза іамҵҳозар, рхҵ ірзамҵрхуозар, Мтса „імшҵбзіа" еҵш амала ібжамзҵі М. Буліа іҵабаа; іара убс аҳҵрҵ афҵаҳҵ, жларҵ ірҵхуаша, ма ажа-маанало, ма жаҵҵала, ма іаша аргама ірҳаҵуа худа інхозар, урҵ „азҵ зҵаҵоуа" іфҵзамхҵеі!

Агазеҵ ҵҵа ҵҵҵҳаза інеіуазароуп, іаҳнеіуа іагҵмкуа зеҳҵ ірҳаҵуазароуп. Аҵҵа рҳҵ агазеҵ іанҵу 10-ҵук раҵара ірҳаҳар, нас урҵ інеімҵрлоіт.

Іздҵруада арі заҳауа ус ігу іаана гозар, ус хуарҵара алазар, нас убр зҳоуа іфҵҵеі іареі ізнарҵмҵіуазеі аҵҵаҵуа раҳ ҳа.-Агазеҵҳҵ амала іҵаҵоум, ізҵахҵуҳҵ ізҵнаҵҵішаҳҵ ҵдҵруазароуп.

Абар худа ҵсада амфа іазаігуаҵуаз ҵурах 5-бмзҵ ірзҵнаҳҵіуеіжҵеі, аха ш[illegible] агазеҵ аху аарімҵіра шаҵҵ ҵабҵп ҳаҳҵ ҳзаармҵцҳаіт; іроуоу ірмоуаҳҵ ҵца іҳаздҵрам, аха ҳахазцаҵуаз іроуазаап урҵ агазеҵ. Абасоуп ҳҵус уҳоу. Абрі еҵш аамҵазҵ аҬхара здҵрҵуа агазеҵ іазҵмзҵрҵуа, іаҵумҵуаҵуа, іа ҳ о з ҵ і ш-ҳа іазҵмҵааа гуҵуҵуа рмоуп. рҵҬсҵаҵҵ іажзом, ізбан ҵҳазар аҵҵаҳҵ абзіаҳҵ рзеіҵшҵзар акухап.

Арі даара іградуп.

Донгам

АШХАРУАА РУМҬЛУС.

Аҳі агазеҵ аномер аҳҵ ішҵсҳаз еҵш Ҵарҵ іҵуҳоуп АШХАРУАА РУМҬЛУС; ҵі, аҳшхаруаа жлар еіцҵулаз рхаҵуіҵра азҵ, хҵс ірҵмоуп. Ожҵ аакіскіа урҵс бҵзшала, раҵ-бҵзшала, ҵіурҳі-бҵзшала, шхаруаасі ҵхазоу раҳ ҵс ажанҵ ідҵрҵцҵеіт, аҳаҳара ҳарцеіт:

АШХАРУАА! Іждрааіт шхаруаа жларҵс іҵоу рхаҵараҵуа Ҵарҵ еізаз (27 августа-3 септіабріа) ізбнҵ ішҵрҵхҳіт іалҳхнҵ іҵудрҳарцҵ АШХАРУАА РУМҬЛУС.

Акҵс-ҵі АМҬЛУС аҳшхаруаа рфанцца азҵ хҵс ірхагҵлоіт.

Ф б а ҳ ҵ—Аҳшхаруаа румҬлҵс іаҳҵалоіт шхаруаа жлар Кавказ іҵоу баіраҵ аҵа ҵа рхҵ еідрҵкҵларцҵ—ішаҵудрҵгҵларҳҵ АШХАРУАА Р-РЕСПУБЛІКА.

Хҵаҳҵ—АШХАРУАА РУМҬЛУС іаҳҵалоіт адобровоцца ірҵлҵаз рҵлрцарцҵ, аҳшхаруаа р-теріторіа-аҳҵнзаназуа урҵ рҵжла зҵ[illegible]лоу адобровоцца аҵҵ днумхарцҵ.

Ҵҳбаҳҵ—АШХАРУАА РУМҬЛУС адобровоцца аҳшхаруаа р-теріторіа ішҵҵурцалаҳ імҵшзакуа еізҵрҵоіт—Учрелітелное собраніе - Аҳшхаруаа жлар румҬлҵс-дҵу. Усҵан ҵі АМҬЛУС-дҵу ішаҵудрҵгҵлоіт АШХАРУАА Р-РЕСПУАЛІКА.

Абарҵҵуа ірҵшҵоуп, іаҳаҵуҵуеіт іаҳҵнарҵкзарцҵ аҳшхаруаа рҵ-мҬлҵс Ҵарҵ іҵуҳоу, аус знапҵ адрҵкҵз, убрі аҵҵнҵ шхаруаа жларнҵ Кавказ іҵоу ірашҵоіт шаҳҵҵаза аалакҳҵ ҳхҵ еідрҵкҵларцҵ, амҬлҵс Ҵарҵ іҵуҳоу ізҵшҵоу азҵ ацхҵраара азҵжурцҵ.

Аҳшхаруаа жлар Р-мҬлҵс.

С. Ч.

ЕЛҮРҮНҬ АҬҬҮ.

Елур аҵуҵан Кудр ауезҵ аҳҵ, інхауа Б. П. Чкадуа 1918 ш. рзҵ аміліціа рхҵлаҵҵфҵс Елур аҵуҵан ддрҵгҵлт, шҵҵусҵк асараҳҵ амаҵ іуіт.

Абрі аамҵазҵ абраҳҵеі, аҵічеі іареі ҳібадҵрнҵ рҵжфа еібҵҵанҵ аҵуччра іаҳҵн. Арі амаҵура шҵҵусҵк аҳшҵах даналҵ, іара імаҵураан згҵ ҳаіцаҵуазҵі іҵуцхҵеі іцрхраанҵ, Елур ауахуама ду аҳҵ астаростаца дреіҳабнҵ іхҵ дзлрхҵіт, убрі ала абрі ауахуама беіа

Алазара змоу аҳҵ бзіа алҵҵшаара.

Алгарҵа

Ахҵ àхуда інафганҵ àхудаҳ ма шрак амàнҵ, ма ата цоо іҳазар чмазароуп, àлҵргараҳҵ уадафҵуп. АҬҵжфа чҵмзароуп, ма іҵҵмзароуп. Ус іҳалҵуа ракуоуп,--чҵмазара дҵуп, àлҵргараҳҵ уàдафҵуп; іалгазарҵ акуадҵрҵі „ахамутҵі" рзҵ ҵзеҳҵ акраамҵа ізхуарҵахҵуам. Абҵаҳҵ ҵҳàмзароуп, іҵҳàзарҵ ажҵҵҵа ҳмамзароуп; ҵс іҳоу аҳҵ абҵа ласҵ ізҵҵуҵуахуам; акуадҵрҵі „ахамутҵі" уаҵунартцом; іуаҵунартцарҵ ласҵ іҵҳоіт. Амҵуаҳҵ àхуаҵшра аҵахҵуп: еілҵшшамзароуп, ҵарà ата ҵҵтцҵуа іҳамзароуп аҳҵ архуарà іахҳанҵ іҳалоіт абрҵі еіҵш аҳàà.

Аіҳàрак ашапҵуà рòуп àхуаҵшра зҵахҵу. АҬҳаҳҵі ашапҵуà урҵхуаҵшҵроуп, - ібҵрҳумзароуп, іҵҳҵмзароуп; ашапҵ хуахуамзароуп, імхҵцхҵцҵуазароуп; ҵс іҳоу аҳҵ ікуадахоіт, мҵчла імачҵуп. Ашапҵуà аҳҵуаҵураҳҵ азҵ ҵамзароуп (ібҵрҳумзароуп),ма азҵ ҵрҵмхҵцзароуп. Ашанзàаі амсеі рҵбжàра іҳчàмзароуп,-ата цоо іҳамзароуп.

Абафҵ-ҵсҵ ҵамзароуп ҵара, ма ашагуаҵ іҵумзароуп абафҵ-ҵсҵ.

Аіҳàрак абрҵі ҳҵшҵуа рзҵ àхуаҵшра зҵахҵу àшҵахҳҵі àшапҵуà роуп (àфга шапҵуà). Афга шапҵуа ашамхҵуà рҵҳнҵ ібҵрҳузар, ма абафҵ-ҵсҵ ҵҵузар--ізалгҵуам, ізҵінҵҵ іҵҵрклашт. Убрҵі анафс àхуаҵшра бзіа рҵахҵуп ашаҵхҵцҵуа (àмсаҵуа): іҵҳҵмзароуп, ішшамзароуп. Арі ҳҵш агрà змòу акҳҵ іаҵсàм. Аҳҵ-ҵҵі-

акасса ацаҵха іара інапҵ аҳҵ іҳаіцҳіт Аміліціа данреіҳабҵз імаҵура ззін інамҵоз аус баҵҵсҵуа кҵр ҳаіцҳіт.

Аакіскіа абарҵ аус баҵҵсҵуа ааҵшҵн дцаганҵ дҵаркҵіт абахҵа. Аха ожҵ доурҵшҵн, дҵшнеіуаз еҵш-ҵца абҵаа-ҳа ауахуамеі акассеі рцаҵхаҵуа іҳазҵеі іуаҵеі ірхҵіанҵ уа і р к ҵ н, інеідрркҵіт. Аҳҵча рхҵҵҳаҵара (рсіа) дшанҵ даҵуп.

Арі іамҵоуца аҳҵча рхҵҵҳаҵараҳҵ ігҵлоу, іусҵаҵуа рзҵ ожраанҵа абахҵа ҵакҵз, аҳҵцҵеі арҳҵеі рҵҳза, абрі еҵш ауахуама беіа ацаҵха інапҵ іанҵзаразҵ?

„Н. С."

ХУАҬА ШАРДҮН ІМААНА.

Хуаҵа Шардҵн ігулара
Аҳҵ аҵсху іуан.
Аҵсхура аҳҵ ауаа неіуан,
Ажлар зеҳҵ анеіра іаҳҵн.
Хуаҵа Шардҵн аҵсхураҳҵ дneіт;
Ігулара аҳҵ дҵук іҳеілеімҳеіт.
„Мшҵбзіа"-ҳа нареіҳан,
Ігулаца днарҵлалҵеіт.
Даҳнеіз аҳҵ іхамзгҵлт,
Сҵмнеінда-ҳа ідрҳеіт.
Уааінҵ ҵҳаҳҵ іарҵмҳеіт,
Ҵі азҵ даара ігу хуіт.
Шардҵн афҵнҵа ацара іҳасабҵіт
Іхамзгҵлаз ауаа маанала ідсҵрдурҵҳа.
Іаразнак днарҵлцҵн ддҵҵулт,
Ірласнҵ ҳеілеіҳан іҵҳаҳҵа дхҵнҳіт.
Іҳеілеіҳан ҳаннеі заҳҵ іхазгҵлт,
Днаганҵ бзіа рҵанҵ дудрҳеіт.
Дааразa патҵу іҵурцеіт,
Хуаҵа ефенді-ҳа ізҳҵрҵіт.
Заҳҵ акрҵ-фара іалагҵеіт,
Шардҵн амхуцҳ іхуцҵеіт,
Афара іҳазҵімкҵіт
Ачсҵуа іаҵхаҵа даарҵхҵеіт.
Шардҵн іматаҵуа ішҵіхҵн
Іҵфала ҳа асаанҵуа ірнҵікҵлон.
Ауаа іҳаз іҵаршан,
Іҵауцозе ҳа іаҵцааіт.
Іҵасцо ҵаҵшҵарҳҵ іҵам
Сҵматаҵуа афаҳ рҳасцоіт.
Заҳҵ ҵшахус дҵарцан,
Крҵзфозҳҵ аҵрҵфара іаҵуцҵіт.
Шардҵн ус іҳҳеіт:
Маҳажла санааі
Аҳҵ шҵсхамзгҵлт,
Оҳсҳҵ сҵшмҵҳазеіт.
Амата бзіа сҵшҵ санааі,
Ажлар зеҳҵ шаҳҵлт.
Сарҵ бзіарҵанҵ сҵшрҳеіт
Афаҳҵ бзіаҳҵ сҵмцаҵурҵлт.
Шара аоаҵ шҵіхамзгҵлоаан,
Ашцаҳ акузаан пятҵу аҵушҵуа,
Ачсҵуа аф лаіт-ҳа
Сарҵ ҵі аазҵ оуп ізрҵдҵскулауа.

Маан Аҵҵрбеі.

АҨУА АФНУТЦАҲҮІ

Аҳаҵум Філімонов 19 арі амзазҵ, аҵхҵбжон аҵҵ іфҵнҵ днеін аҵ дасҵіт аҳаҵум дҵсҵахуп-ҳа. Філімонов аҵ аартнҵ іхҵ анаадҵлҵірҳҳа аҵ ілагҵлаз іҵама ҵҵхнҵ іҳҵрхҵіанҵ дҵлазаарҵн, аҳҵф-ҳа імгуаца іфалҵеіцан дҵшнҵ дҵҵеіжт. Дҵзхҵірҵеі іара аҵҳа ҵҵуз дҵзҵусҵеі макіа ірзеілҵмкаац.

Управа аҳҵ членс іамоу Л. Новіков аҵхбжон іфҵнҵа дҵшноз оҵҵ дҵеіхст Новіков дкаҳаіт, ахҵ іҵумҵеіт аха. Дахкажҵз ікіараху ааҵҵіхҵ ахҵсра дилагҵеіт. Аҵҳа—уфҵ дҵфнҵ дцеіт. Дҵаҵусҵҵ рҵздҵрам.

АЖАБЖҬУА.

Аболшевікца Ілев рҵеіт; убасҵан убра ірҵҵхашеіт аҵ[illegible]ҵуа нҵ-ҵзгоз 800 мілміон рҵхҵ шҵаз.

Апрофессор-ду Венгеров дҵҬсҵіт.

Аб-ца Кромҵі іаҵулҵеіт.

Севастопол 'зхҵ іаҵуіҵу баҵуазанҵ аҵалара.

Сҵамплҵлнҵҵі іааз ажабж іаҳоіт Севастопол зхҵ іаҵуіҵу (аҵуазанҵ іҵалоіт -ҳа. Афранцҵз ҵбаҵуа анҵҵуара іалагарцҵ іҵоуп Мэрселҵі, Севастополҵі рҵбжара.

Аб-ца Кромҵі рҵеіт.

Аб-ца Воронежца еіхоіт.

Адоб-ца Елца ааігуа, 20 в. рҳҵ іҵоуп.

Дербент агара

„Іскра" ізлаҳоуа ала аҳшхаруаа Дербент рҵеіт Адоб-ца ҵрфҵ тҵуанҵ іргҵет, ҵрҵҵ аҵалаҵ іахалцҵз ар рҵкушан іаанҵркҵлт; рабҵар шҵарцап-ҳа ігуҵоіт. Тҵуанҵ ірмоу адоб-ца аҳара ҵарцеіт, ҳаушшҵ дачазнҵ ҳшабашуамҳа. Амчҵн эх аҵбаҵуа рбуоіт, рҵу ҵоу рҵздҵрам.

ҴАНАҬ ҲА ЗЗҮРҲО-АУП ҲАҬСҮНРА.

Лашкіндар аху уҵуҵҵланҵ,
Унаҵш-аҵшуазар;
Унҵаҵшуеіт Амшҵн-Еіҵуа, еіҵуаҵаза,
Аҵсҵнра уалаҵшуоіт іаҵаза
Ладаҳҵ фадаҳҵ іхҵауп шҵрла,
Ехарак ішҵза,
Зҵнҵҵ ҵхҵнҵҵ еіҵшза.
Іашҵоуп Аҵсҵнра ҵанаҵ-ҳа,
Іашоп, ібаргузеі, іфо іжуа, іалоу
Аҵсҵнра
Уаҳа іҵахузеі жфанҵҵ,
Ҵсҳара ҵанаҵ гҵлраҵас.
Аҵша асуеіт іхааза,
Аҵуа ауеіт іҳуандаза,
Амра ҵхоіт іҵхаза,
Асҵ іхнафоіт іҵшзаза
Ішоуп зеҳрҵла ҳ-Аҵсҵнра.
Іашҵоуп іара аҵаца,
Ізҵҵсоу рҵздҵруам аҵҵнхаца;
Аҳча бзіа дҵзрҵмоузеі ауаса
Іраца фҵуп реімҵаца ара.
Ібаргузеі Ҵіааба іцан-іаз.
Ібаргузеі іалашаз Аҵсҵнра,
Дҵзҵаҳамҳеі іара?
Імоуп жфанҵҵі Аҵсҵнра,
Ҵанаҵҵ гҵларҵа.

М. Буліа

АҬҮЧІ АМШҬГІЕІ

Асабша мшҵ алаҵцара іалагҵеіт,
Аҳауа іҵҵахаз аҳуандараҳ іасҵіт
Аҵцх лашцеіт даара іҵуҵуанҵ;
Уаҵҳа ігҵлоҵҵ дҵумбарҵҵ аҵҵ.

Іласнҵ іалагеіт асҵ алҵра.
Ішкуакуаза, мҵцху іҵшзаза,
Ала-ҵнҵ даара іхааза,
Іҵҵалоу цаца зеҳҵнҵіра еҵшҵа

Далагҵеіт аҵҵ аҳҵрхҵіара,
Дцарцҵ аігуа ҵҵра ҵара,
Іаігарцҵ аҵ даараза іҵсҵлоу,
Іказжнҵ ішҵрцҵ іфнҵ іфарцҵ,

Аҵҵ дхҵнҳҵіт аҵҵараҳ,
Абора аҵ ҵігон іара,
Аҵҵша дгуаҵанҵ діехсҵіт,
Ахҵ ігу іҵаҵанҵ дкаҳаіт;

Абора іртҵн ішала іҵаҵшза
Нгсҵҵ іласнҵ іхҵцҵіт іҵсҵ;
Дшашҵаз аҵҵ шоукҵ рчан
Імаз чанхҵеіт іара ізҵ
Іҵааҵаҵҵ еілаҳеіт ебарҵуа рфанҵ.

Антон Шакаіа

Аҵуа аучастка (анхарҵа) аазхуарцҵ зҵахҵу раҳ.

Аучастка афнҵ бзіа зҵагҵлоу, ма ішаанагара фнҵ хучҵк зҵагҵлоу, ма баша офҵ іхҵ нҵцеікурҵҵ іҵоу хубрак зҵагҵлоу акҵ а схуандаз згуахуа агазеҵ „Аҵсҵнҵ" аконтора-ҳҵ дааір амфа дҵҵурпоіт, ідрбоіт.

Рҵхуҵуа 20,000 м. і н а д р к н ҵ 230,000 м. рдкҵзр хус ізмаҵуоу.

РЕДАКТОР АГУҬ.

Сухумъ, Типографія А. М. Зайдшера

ҵца аҵармҵҳа аднҵ ҵс ішшанҵ ізмòу аҳҵуà акàла ірҵшҵхуоіт (ҵала) уафҵ ізгуамҵараҳҵ ҳҵш,-убрҵі аднҵҵ ҵца -àхуàҵшра аҵахҵуп. Ашаргутца аффҵ мгòзароуп, àта мцòзароуп; ҵі шамхлашроуп,-аҳҵ даара іàрчмазафҵоіт.

Абàс зеҳҵнҵàрà àхуаҵшра анàгҵмхалаҳ àшҵàх дрфàҳҵх àілургара аҵахҵуп, уàha грà àмазар: анҵцуараҳҵ, àхҵҵхҵҵраҳҵ. Ҵàса ҵҵнч анфуашà іҵургҵланҵ уàхуҵшҵроуп, àшҵàх-àхҵҵхҵҵ, нас àфраҳҵ. Убҵрҵ рҵднҵ ҵца уахуаҵшроуп ашапҵ ргҵлашаҵуа. Дрфàҳҵх анҵцуара іаналагҵуа уазҵзрфҵроуп: аҵуарҵраҵуа рҳҵ ҳаф-мофҵ амҵргòзароуп, ҵс зрргуà аҵша алоуп. Дрфàҳҵх àфраҳҵі, àнҵіаҳҵі аҵсҵҵ алагà-фàгара х à н ҵ à м з а р о у п, мҵцхҵ імеісуазароуп. Ҵҵҵк анҵҵурс-ааҵурс разҵ мҵцҵҵ імеісуазароуп; алазàрà мàчхоіт, ікуадахòіт ҵс іҳоу. Ус ҳісҵуа аҳҵ-іаhà маріà уафҵ ҳілҵікааҵеіт ашòура анҵҵоу. Убрҵі аднҵ убрҵі ҳҵш іҳоу аҵуà аҳҵ ҵҵіца àхҵшаҵа а зоуп іанҵрҵҵуа.

Абрà ҳіҵуҵ азоу аграҵуà змам аҳҵ алазàрàҳҵ бзіахоіт, ҳҵҵзфҵдахҵуоіт, ішаанагара аҵс азҵҵ іааҵсом.

Аҳҵ дàара іхуарҵòуп інхоо ізҵ: даҵуҵар днҵцунагоіт, іҵҳіҳар іҵаҵòоіт, аідàра шҵнàхҵуеіт, аҳҵ-хшҵ ззжуаҳҵ ҵҵоуп. Іҵҳҵр аҵа ашаҵàҵҵ àлҵрхуоіт, ахуҵ абàҳал àлҵрхҵоіт; аҵнхуеі аҵҵрҵҵуі алҵхуҵа алҵрхуоіт ашаҵхҵҵуа àҵла алҵрхуоіт, ҳҵ-уаҵла адҳіл дрҵуоіт.

Д. Гуліа